

patiëntenwijzer

Je baby op de afdeling
Neonatologie

rz **tiennen**

regionaal ziekenhuis
heilig hart tiennen vzw

2052 / 2018-12

Brochure van de afdeling Neonatologie. Deze versie werd afgewerkt in december 2018. Alle informatie en bepalingen in deze brochure waren op dat ogenblik van toepassing.

© RZ Heilig Hart Tienen

Overname van de tekst is enkel mogelijk na toestemming van de dienst Communicatie, aan te vragen via communicatiedienst@rztienen.be.

INHOUD

HOE IS DE AFDELING GEORGANISEERD?	P. 4
MET WIE KRIJG JE TIJDENS HET VERBLIJF TE MAKEN?	P. 5
TAKEN VAN MAMA EN PAPA	P. 7
BORSTVOEDING OF FLESVOEDING?	P. 8
ONTWIKKELINGSGERICHTE ZORG	P. 9
BELANGRIJK OM WETEN	P. 10
WEER THUIS	P. 13
NUTTIGE ADRESSEN	P. 15

Hartelijk welkom op de afdeling Neonatologie

Gefeliciteerd met de geboorte van jullie baby.

Jullie kindje is opgenomen op de afdeling neonatologie of een opname wordt verwacht. Dit kan gepaard gaan met tal van vragen en onzekerheden.

Met deze brochure willen we jullie wegwijs maken op onze afdeling en een waaier van informatie aanbieden om samen voor jullie baby te zorgen.

Aarzel niet om je vragen te stellen. Een team van vroedvrouwen, pediatriesch verpleegkundigen en artsen staat immers klaar om het verblijf op onze afdeling zo aangenaam mogelijk te laten verlopen. Je kunt ons ook steeds bereiken op (t) 016 80 92 08 of ook via mail als je zelf uit het ziekenhuis bent ontslagen: neonatologie@rztienen.be.

Het team van Neonatologie

Het contactnummer van de afdeling: (t) 016 80 92 08

Hoe is de afdeling georganiseerd?

Locatie

De afdeling Neonatologie bevindt zich op de tweede verdieping van Campus Mariëndal, naast de afdeling Pediatrie, en biedt plaats aan 9 baby's.

Welke baby's verblijven op Neonatologie?

Onze afdeling is een semi-intensieve afdeling, een N*-dienst. Er verblijven voornamelijk baby's die:

- te vroeg geboren zijn, en dit vanaf 33 zwangerschapsweken,
- voldragen zijn maar extra zorgen nodig hebben,
- overgekomen zijn van een intensieve afdeling van een ander ziekenhuis en zo een beetje dichterbij huis verzorgd kunnen worden.

Patiëntenzorg

De zorgverlening hangt af van de behandeling die jullie arts voorstelt. Wij proberen daarbij ook zoveel als mogelijk rekening te houden met jullie wensen en persoonlijke behoeften als ouder. Elke dag wordt per dienst (ochtend/namiddag/nacht) een verpleegkundige aangewezen die ervoor verantwoordelijk is dat je baby de juiste zorg krijgt. Met vragen en opmerkingen kun je steeds bij deze verpleegkundige terecht.

In het dossier wordt bijgehouden hoe het met je baby gaat en welke afspraken er zijn gemaakt voor onderzoek en behandeling. Zo blijven alle verpleegkundigen, ondanks de wisseling van diensten, goed op de hoogte van de gezondheidstoestand van je baby.

Hoofdverpleegkundige en afdelingsarts

De afdeling staat onder leiding van een medisch afdelingshoofd ('afdelingsarts') en een hoofdvroedvrouw.

► Hoofdverpleegkundige is **Ine Jans**. Zij is ook de contactpersoon wanneer je opmerkingen of suggesties hebt over het verblijf of de zorg van je baby. Zij is in principe van maandag tot vrijdag tijdens de dagdienst aanwezig.

Afdelingsarts is **dr. Stefaan Van Lierde**. ◀

Met wie krijg je tijdens je verblijf te maken?

De kinderartsen van onze afdeling

Van links naar rechts op de foto

- Dr. Isabelle Waelkens
- Dr. Nicole Gielissen
- Prof. dr. Stefaan Van Lierde (diensthoofd Pediatrie)
- Dr. Caroline Buyck
- Dr. Katrien Cosyns

Dagelijks komt één van de kinderartsen naar je baby kijken. De verpleegkundige kan je informeren over het tijdstip. Resultaten van onderzoeken worden enkel meegedeeld door de arts.

In ons ziekenhuis lopen ook artsen stage die een opleiding tot specialist volgen. Ook zij kunnen bij de behandeling van je baby betrokken worden, onder toezicht van een kinderarts.

De verpleegkundigen

- Op de afdeling werken pediatriesch verpleegkundigen met een specialisatie neonatologie en vroedvrouwen. Zij staan in voor de verpleegkundige zorgen zoals het wassen van je baby, het nemen van de bloeddruk, pols en temperatuur, het toedienen van medicatie, het helpen met de borst- of flesvoeding ...
- Ook studenten vroedkunde kunnen betrokken worden bij de zorgen rondom je baby. Uiteraard werken zij altijd onder het toezicht van de verantwoordelijke verpleegkundige.

Andere medewerkers

- Als je nog op materniteit verblijft of gebruik maakt van de rooming-in formule komt er op weekdays een **afdelingsmedewerker** bij je langs om je menukeuze te bespreken. Zij dient ook de maaltijden op en biedt ondersteuning aan de afdeling (materiaalbeheer, orde en netheid ...).
- De **schoonmaakmedewerker** onderhoudt dagelijks de afdeling en eventueel ook je kamer.

Patiëntenbegeleiding

Een opname in een ziekenhuis kan allerlei emoties teweegbrengen. Onze begeleidende diensten zijn er voor jou. Je kunt zelf telefonisch contact opnemen of via de verpleegkundige of arts een afspraak maken. Met het telefoontoestel op je kamer hoef je enkel de vier laatste cijfers in te tikken.

- De **sociaal verpleegkundigen** zijn elke werkdag bereikbaar van 8.30 tot 17.00 uur op (t) 99 46. Elke afdeling heeft een of meerdere vaste sociaal verpleegkundigen. U kunt de naam navragen bij de hoofdverpleegkundige.
- Een medewerker **religie, zingeving en levensvragen** staat open voor alle levensbeschouwelijke visies. U kunt een gesprek aanvragen via de verpleging of via (t) (016 80) 97 89.
- De dienst kan ondersteuning bieden aan anderstalige patiënten en familie door een **tolk** in te schakelen (ter plaatste of telefonisch). De tolk kan ook bemiddelen bij mogelijke problemen of misverstanden.

Mama's & papa's taken

Als ouder ben je de belangrijkste verzorger van je baby. Om zo dicht mogelijk bij je baby te staan, zijn de volgende tips belangrijk.

- Kom vaak op bezoek.
- Praat tegen je kindje. Baby's zijn gevoelig voor zachte geluiden zoals je stem.
- Raak je kindje aan en streel het (niet prikkelen maar zacht huidcontact). Hierdoor wordt je baby rustig en leert hij je kennen.

We proberen je zo snel mogelijk bij de verzorging van je baby te betrekken. Van zodra zijn toestand stabiel is, leren we jullie aan om zelf te verluieren, de temperatuur te meten of je baby een flesje te geven, of helpen we je bij de borstvoeding. Wanneer je baby niet meer in de couveuse ligt, mag je ook zelf het badje geven.

Je mag altijd eigen kleertjes meebrengen, een zacht dekentje, een handdoek of knuffeltje. Het is wel belangrijk dat je die thuis eerst wast.

Broertjes en zusjes mogen gerust tekeningen meegeven. Je mag ook altijd foto's en video-opnames maken.

Borstvoeding of flesvoeding?

Borstvoeding

Borstvoeding is de meest ideale en natuurlijke voeding die je aan je baby kunt geven. Ze is volledig afgestemd op de behoeften, de groei, het afweersysteem en de omgeving van je kind. In tegenstelling tot voldragen baby's, verloopt de borstvoeding bij premature baby's stap voor stap, afhankelijk van de toestand van je baby en steeds in overleg met de kinderarts.

Kangoeroeën kan helpen als voorbereiding op de start van de borstvoeding. Je baby wordt zonder kledjes op je blote huid gelegd en toegedekt met een warme doek. Dit huidcontact bevordert niet alleen de emotionele ontwikkeling van je baby maar stimuleert ook de melkproductie. Door hem in de buurt van je tepel te leggen, ruikt hij de melk en kan hij aan de tepel sabbelen. Nadien kan men je baby leren om naar de tepel te happen. De volgende stap is hem de tepel in de mond laten nemen en zuigen. Stap voor stap wordt zo de borstvoeding opgebouwd. In tussentijd kan je baby afgekolfdde moedermelk drinken.

Na je bevalling zal er zo snel mogelijk gestart worden met kolven. De verpleegkundige van zal je hierin begeleiden. Het is belangrijk om minstens 6 x/dag te kolven (waarvan 1 maal 's nachts). Breng afgekolfdde moedermelk zo snel mogelijk naar de afdeling of vraag aan de vroedvrouw om dit voor je te doen. Voorzie elk flesje van een etiket met de naam van je baby, de datum en het uur van afkolven.

Flesvoeding

Flesvoeding is een goed alternatief voor borstvoeding. De kinderarts zal een zuigelingenvoeding voorschrijven die het best bij de behoeften van je baby aansluit. Van zodra de toestand van je baby het toelaat, mag je zelf het flesje geven. Uiteraard word je hierbij geholpen door de verpleegkundige.

Ontwikkelingsgerichte zorg

Stress bij je pasgeboren of te vroeg geboren baby kan een invloed hebben op zijn latere ontwikkeling en op zijn groei -en genezingsproces. Dit willen we vermijden door zoveel mogelijk prikkels uit zijn directe omgeving te verminderen.

- Het is belangrijk om zacht te spreken, geen voorwerpen op de couveuse te plaatsen en de couveuse zacht te openen en te sluiten.
- Door middel van een doek wordt je baby, indien hij nog in een couveuse ligt, afgeschermd tegen helder licht.
- We hebben aandacht voor een comfortabele houding, je baby ligt het liefst in een 'nestje'.
- Rustig slapen is zeer belangrijk voor je baby, vandaar dat we de zorgen verdelen over verschillende tijdstippen en proberen zijn slaappatroon niet te verstoren.
- We starten zo snel mogelijk met kangoeroeën, zowel bij mama als bij de partner.

Belangrijk om te weten

Hygiëne

Op onze afdeling gelden een aantal strenge maatregelen ter bescherming van je baby. Zij hebben immers een verminderde weerstand waardoor ze vatbaarder zijn voor infecties. Voor je de afdeling Neonatologie binnenkomt, is het belangrijk dat je met volgende afspraken rekening houdt.

- Zorg dat je propere handen hebt en kortgeknipte nagels. Was en ontsmet je handen en voorarmen grondig.
- Doe juwelen zoals armbanden, horloge en ringen uit.
- Draag bij voorkeur korte mouwen of trek lange mouwen op tot aan de elleboog.
- Bind lange haren samen.
- Hang je jas of trui in het daartoe bestemde kastje.
- Trek een boxschort aan (mama's die borstvoeding geven doen de schort omgekeerd aan).
- Ben je verkouden, draag dan een masker over neus en mond. Was en ontsmet je handen na aanraking van de neus.

Op bezoek bij je baby

Premature baby's slapen 22 uur per dag. Slaap is belangrijk voor de groei en het welzijn van je baby. We vragen je dan ook om het slaappatroon van je baby te respecteren en bezoeken zoveel mogelijk te plannen rond de voedingstijd. Deze kunnen variëren.

- Als je baby 8 voedingen drinkt: 08.30 - 11.30 - 14.30 - 17.30 - 20.30 - 23.30 - 02.30 - 05.30 uur
- Als je baby 7 voedingen drinkt: 08.30 - 11.30 - 14.30 - 17.30 - 20.30 - 00.30 - 04.30 uur
- Als je baby 6 voedingen drinkt: 08.30 - 12.30 - 16.30 - 20.30 - 00.30 - 04.30 uur

De eerste dag(en) kan het zijn dat je wat minder mobiel bent, maar dit mag je niet tegenhouden om naar je baby te komen kijken. Zelfs met een bed brengen we je vlot tot op de afdeling. Vraag aan de verpleegkundige van Materniteit om hiervoor contact op te nemen met onze dienst.

Wij vragen om het bezoek te beperken tot jullie kindje en de privacy te respecteren van de andere ouders en hun baby.

Familie of kennissen op bezoek?

Familie en kennissen mogen zeker ook een kijkje komen nemen. Dit kan echter enkel met één van de ouders en maximaal 2 bezoekers tegelijk, of met beide ouders en één bezoeker, op deze tijdstippen:

van 16.00 tot 16.15 uur, en van 19.00 tot 19.15 uur.

Opgelet: bezoek van familie en kennissen is niet toegelaten gedurende de eerste 24 uur (of tot de baby stabiel is).

Kinderen kunnen ook op bezoek komen tijdens de bezoeken, mits zij een masker en een schort aan doen. Mensen met een infectie (ook verkoudheid) stellen hun bezoek beter even uit.

Het bezoek gebeurt steeds in samenspraak met de verpleegkundige en kan soms door onvoorziene omstandigheden niet of pas later plaatsvinden. In het belang van de gezondheid van je baby is het noodzakelijk dat de couveuse gesloten blijft. Je baby blijft ook in bed liggen en wordt niet gewekt.

Het dossier van je baby

- Alle informatie die betrekking heeft op de gezondheidstoestand en behandeling van je baby, wordt bijgehouden in een elektronisch patiëntendossier. Alle zorgverleners van RZ Heilig Hart Tienen die betrokken zijn bij de zorg en behandeling van je baby, hebben toegang tot dit dossier. Zij hebben een gedeeld beroepsgeheim: informatie die noodzakelijk en belangrijk is om de beste zorg te kunnen geven, delen zij in het dossier met elkaar, maar niet met anderen.
- Je huisarts en andere zorgverleners met wie je een therapeutische relatie hebt, bv. je apotheker of een specialist in een ander ziekenhuis, hebben (beveiligde) toegang tot de medische gegevens van je baby als je hiervoor je goedkeuring hebt gegeven (bij de inschrijving).
 - ✓ Meer informatie over het elektronisch delen van gezondheidsgegevens vindt u op de overheidswebsite www.patientconsent.be.
- Je hebt als patiënt het recht om dit dossier in te kijken. Ook kun je, tegen de wettelijk vastgelegde vergoeding, een kopie van (een gedeelte van) het dossier krijgen. Dit moet u echter altijd schriftelijk aanvragen, bij de ombudsdienst.

Informatie aan familie of kennissen

Alle zorgverleners die bij de behandeling van je baby betrokken zijn, moeten vertrouwelijk met de dossiergegevens omgaan. Zij mogen aan familie of vrienden geen informatie over de gezondheidstoestand van je baby geven tenzij dat met de ouders afgesproken is.

Verlenging moederschapsrust

Wordt je baby langer dan zeven dagen opgenomen vanaf de dag van geboorte, dan verlengt de moederschapsrust met het aantal opnamedagen die de eerste zeven dagen overschrijden.

Voorbeeld: blijft je baby vanaf zijn geboorte 21 dagen in het ziekenhuis, dan wordt de moederschapsrust met 14 dagen verlengd.

Voordelig parkeertarief

Voor ouders van patiëntjes op Neonatologie is een voordelig parkeertarief (weekabonnement) mogelijk. Je kunt hiervoor terecht bij de onthaalmedewerker in de hoofdinkomhal van het ziekenhuis.

Cafetaria & shop

De cafetaria en shop vind je in de kelderverdieping van het ziekenhuis (lift of trap: niveau -1). Zij zijn toegankelijk voor patiënten, bezoekers en personeel. Het aanbod en de prijzen vind je op het uithangbord bij de ingang van de cafetaria.

Openingsuren

Weekdagen: 09.00 - 19.00 uur

Weekend: 10.30 - 19.00 uur

Weer naar huis

Mama gaat naar huis

Afhankelijk van de gezondheidstoestand van je baby kan het zijn dat wanneer jij het ziekenhuis mag verlaten, je baby nog op de afdeling Neonatologie moet blijven.

De verpleegkundige maakt met jou duidelijke afspraken omtrent de uren van de voeding, het babybadje, het transport van moedermelk enzovoort. Is het niet mogelijk om op het afgesproken tijdstip te komen, geef dan een seintje vooraf.

Daarnaast is het ook mogelijk om gebruik te maken van de rooming-in formule: je verblijft dan op een kamer nabij de afdeling om zo dichtbij je baby te kunnen zijn en meer betrokken te kunnen worden bij de verzorging. Voor meer informatie hierover kun je terecht bij de verpleegkundigen.

Je baby gaat naar huis

Wanneer mag mijn kindje naar huis? Dat is waarschijnlijk een vraag die al van de eerste dag na de geboorte door je hoofd spookt. Een pasklaar antwoord kunnen we hier niet op geven. Dat hangt af van de toestand van je baby. Bij premature kindjes geldt als richtlijn dat hij 36 weken moet zijn (er wordt na de geboorte gewoon verder geteld), ongeveer 2.500 kg moet wegen en voldoende moet kunnen drinken. Als je kindje opgenomen is omwille van andere problemen, wordt het ontslag uit het ziekenhuis gepland van zodra de problemen opgelost zijn. Dit gebeurt altijd in overleg met de kinderarts.

Voor je met je baby naar huis gaat, heeft de kinderarts met jullie een gesprek. Hebben jullie achteraf nog vragen, zijn jullie altijd welkom bij de verpleging.

Notities

Hier kun je aandachtspunten noteren die de arts of verpleegkundige je heeft meege-
deeld, of je vragen die je aan een zorgverlener wilt stellen bij een volgend contact.

This image shows a full page of a handwriting practice worksheet. It consists of multiple sets of three horizontal dotted lines, providing a guide for letter height and placement. The lines are evenly spaced across the entire page, leaving ample room for writing practice. There is no text or other markings on the page.

Nuttige adressen

- **Kind en Gezin**

Hallepoortlaan 27 - 1060 Brussel - (t) 078 15 01 00 (08.00 - 20.00 uur) - www.kindengezin.be

- **Borstvoedingsorganisaties**

Vereniging voor begeleiding en bevordering van borstvoeding
Cardijnstraat 36 - 2910 Essen - (t) 03 281 73 13 - www.vbbb.be
Contactpersoon in onze regio: Bea Maris, (t) 011 78 22 77

Vzw Borstvoeding, regio Brabant

Contactpersonen: Gerd Van Kogelenberg, (t) 016 48 11 91
Annemie Mennen, (t) 016 35 62 72

La Leche League

Koningin Astridlaan 155 - 2800 Mechelen - (t) 015 55 79 43 - info@lalecheleague.be

- **Vlaamse vereniging voor ouders van couveusekinderen**

Tervuursevest 172 - 3000 Leuven - www.vvoc.be
Contactpersoon: Anita Verhille, (t) 016 22 44 43

- **Zelfstandige vroedvrouwen**

www.vbov.be, Vlaamse Beroepsorganisatie van Vroedvrouwen
www.vroedvrouwen-oostbrabant.be

- **Kraamzorg**

Bolle Buik vzw
Casablancalaan 4 - 3000 Leuven
www.bollebuik.be

De Bakermat
Diestsesteenweg 49 - 3010 Leuven
(t) 016 20 77 40 - www.debakermat.be

Familiehulp
(t) 02 227 40 10 (regio Brussel)
(t) 016 29 81 30 (regio Leuven)
www.familiehulp.be

Landelijke thuiszorg
(t) 070 22 88 78
www.landelijkethuiszorg.be

Solidariteit voor het gezin
Minderbroedersstraat 30 - 3300 Tienen
(t) 016 78 15 10

rz **tienen**

iedereen
Vriendelijk Inlevend Professioneel
met zin voor Initiatief

2052/ 2018-12

Regionaal Ziekenhuis Heilig Hart Tienen

Kliniekstraat 45 • 3300 Tienen • 016 80 90 11

www.rztienen.be